

Finansijski izvještaji za period koji se završava 31. decembra 2019. godine i izvještaj nezavisnog revizora

Pošte Srpske a.d. Banja Luka

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	1
Bilans uspjeha za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine.....	6
Izveštaj o ostalim dobitima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2019. godine	7
Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine.....	8
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine	9
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine	10
1. Osnovni podaci o Preduzeću	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	13
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	16
4. Značajne računovodstvene procjene	22
5. Korekcija finansijskih izvještaja.....	24
6. Prihodi od prodaje učinaka	25
7. Ostali poslovni prihodi.....	25
8. Troškovi materijala.....	26
9. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	26
10. Troškovi proizvodnih usluga	27
11. Troškovi amortizacije i rezervisanja.....	27
12. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa).....	28
13. Ostali prihodi	28
14. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	29
15. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	29
16. Porez na dobit	29
17. Zarada/(gubitak) po akciji	30
18. Nematerijalna ulaganja.....	30
19. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	31
20. Kratkoročna potraživanja.....	32
21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	33
22. Aktivna vremenska razgraničenja.....	34
23. Kapital	34
24. Dugoročni krediti	35
25. Ostale dugoročne obaveze	36
26. Kratkoročne finansijske obaveze.....	37
27. Obaveze iz poslovanja	37
28. Obaveze za zarade i naknade zarada.....	38
29. Pasivna vremenska razgraničenja.....	38
30. Vanbilansna evidencija.....	38
31. Upravljanje finansijskim rizicima	39
32. Transakcije sa povezanim pravnim licima	40
33. Poreski propisi	40
34. Događaji nakon datuma izvještavanja	40
35. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	40
36. Potencijalne obaveze	41

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Akcionarima privrednog društva Pošte Srpske a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Pošte Srpske a.d. Banja Luka (u daljnjem tekstu "Preduzeće"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2019. godine kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevednim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Preduzeće u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Kao što je objelodanjeno u napomeni 19 uz priložene finansijske izvještaje, nekretnine, postrojenja i opreme iskazane su u iznosu od 70.507.768 KM. Preduzeće je u postupku utvrđivanja vlasništva na dijelu nekretnina evidentiranim u poslovnim knjigama, za koje ne posjeduje dokaze o vlasništvu. Postupak usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem u zemljišnim knjigama i katastru je u toku.

Dalje, kao što je objelodanjeno u napomeni 3 i napomeni 19 uz priložene finansijske izvještaje, nekretnine, postrojenja i oprema naknadno se vrednuju po fer vrijednosti. Posljednja procjena imovine izvršena je 31. decembra 2012. godine. Uprava Preduzeća je Zaključkom broj 1.-3959/19 od 17. januara 2020. godine konstatovala da nije potrebno vršiti procjenu vrijednosti nekretnina za 2019. godinu s obzirom da na tržištu nekretnina nije bilo velikih odstupanja i promjene cijena.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na Napomenu 2 u finansijskim izvještajima u kojoj je navedeno da na dan 31. decembra 2019. godine, tekuće obaveze Preduzeća prevazilaze tekuću imovinu za iznos od 4.042.922 KM. Ovaj indikator ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Preduzeća u toku redovnih operativnih aktivnosti kroz naplatu potraživanja u dogovorenim rokovima i iznosima. Uprava Preduzeća smatra da preuzima sve neophodne mjere vezane za normalno i kontinuirano obavljanje operativnih aktivnosti i da stoga primjena načela stalnosti poslovanja je validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

Takođe, Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Preduzeća. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su u decembru 2019. godine odobrile subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<p><i>1. Prihodi od prodaje učinaka (napomena br.6)</i></p> <p>Prihodi od prodaje učinaka u 2019. godini iskazani su u iznosu od 60.385.537 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od pismonosnih usluga.</p> <p>Usmjerili smo pažnju na provjeru tačnosti evidentiranih prihoda, način i priznavanje prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda.</p> <p>Takođe, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je usluga pružena u vezi količine i cijene ugovorenih usluga, kao i evidentiranje popusta u procesu generisanja prihoda.</p> <p>Rizik usljed prevare u pogledu priznavanje prihoda</p> <p>MRS pretpostavlja da postoji rizik usljed prevare u pogledu priznavanje prihoda u okviru svakog revizorskog angažmana. Fokusirali smo se na</p>	<p><i>Naše procedure su uključivale sljedeće postupke:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izabrali smo uzorak i na osnovu njega uradili testove detalja i kontrola koji su nam dali zadovoljavajuće rezultate; - sproveli smo analitičke procedure; - na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od pruženih usluga, kao i procedure neophodne za sticanje uvjerenja da su događaji povezani sa priznavanjem prihoda nastali, - na bazi uzorka pregledali smo ugovore o pružanju usluga i uvjerali smo se da su su prihodi od prodaje učinaka iskazani u iznosima kako je to definisano ugovorom i na bazi uzorka stekli smo razumno uvjeravanje da se popusti pravilno obračunavaju i evidentiraju. <p>Na bazi provedenih revizorskih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranih prihoda u 2019. godini.</p>

<p>priznavanje prihoda s obzirom da postoji rizik da je Rukovodstvo namjerno precjenjivalo prihode. Pored toga postoji i rizik da Preduzeće nije evidentiralo transakcije prihoda na pravilan način. Povezane računovodstvene politike, mišljenja i procjene su prikazani u napomeni 3 priloženih finansijskih izvještaja.</p>	<p>Ocjenjivali smo dosljednost primjene politike za priznavanje prihoda tako što smo preispitali računovodstvenu politiku za različite izvore prihoda Društva. Testirali smo dizajn i operativnu efikasnost kontrola nad sistemima za prihode kako bi se odredio obim potrebnih dodatnih testiranja. Prilikom testiranja nismo uočili materijalno značajne greške. Provjerili smo da li su prihodi priznati u pravo vrijeme tako što smo testirali uzorak transakcija i uporedili datum isporuke sa priznatim prihodima. Prilikom testiranja nisu uočeni izuzeci.</p>
<p>Rizik zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva</p> <p>U skladu s MRS i našom revizorskom metodologijom, zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva se smatra značajnim rizikom u okviru svakog revizorskog angažmana. Rukovodstvo može direktno ili indirektno manipulirati sa računovodstvenom evidencijom i pripremiti lažne finansijske izvještaje tako što zaobilazi kontrole koje su inače efektivne.</p>	<p>Testirali smo prikladnost evidencija unijetih u glavnu knjigu tako što smo ispitali osobe koje su uključene u proces finansijskog izvještavanja o neprikladnim i neuobičajnim aktivnostima, te testirali knjiženja. Ocjenjivali smo da li postoji dokaz o pristrasnosti od strane Uprave u značajnim računovodstvenim procjenama i mišljenjima relevantnim za finansijske izvještaje. Pored toga smo procijenili i generalno okruženje Preduzeća u pogledu kontrola, te razgovarali s višim rukovodstvom.</p> <p>U toku testiranja nisu uočena materijalno značajna odstupanja.</p>

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlaštena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

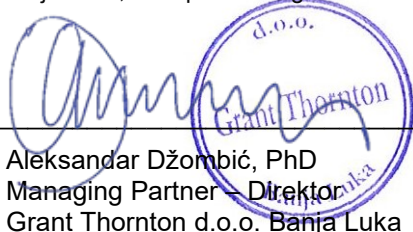
Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nevena Milinković, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 27. april 2020. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2019. u KM	2018. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		238.480	193.524
Prihodi od prodaje učinaka	6	60.385.537	56.270.275
Ostali poslovni prihodi	7	4.005.849	2.777.460
		64.629.866	59.241.259
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		119.676	74.273
Troškovi materijala	8	4.176.800	3.281.810
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	9	43.804.397	41.608.929
Troškovi proizvodnih usluga	10	10.459.320	8.807.144
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	3.597.685	3.235.197
Nematerijalni troškovi	12	2.906.013	3.157.092
Troškovi poreza		612.504	276.281
Troškovi doprinosa		84.912	81.882
		65.761.307	60.522.608
Poslovni dobitak/(gubitak)		(1.131.441)	(1.281.349)
Finansijski prihodi		346.538	283.200
Finansijski rashodi		(140.278)	(232.431)
Ostali prihodi	13	1.714.649	911.226
Ostali rashodi		(457.492)	(510.176)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		3.792	10.388
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(221.310)	-
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	14	93.437	1.191.353
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	15	(72.554)	(1.123.780)
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		135.341	(751.569)
Porez na dobit	16	-	-
Neto dobit/gubitak		135.341	(751.569)
Zarada po akciji	17	0,0035	(0,0194)

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaj

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2019. godine

Bilansne pozicije	2019. u KM	2018. u KM
Neto dobitak/(gubitak) perioda	135.341	(751.569)
Ostali dobitci/(gubici) u periodu	786.511	795.117
Ukupan neto dobitak/(gubitak)	921.852	43.548

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
<i>Korigovano</i>				
Stalna imovina				
Nematerijalna ulaganja	18	609.483	663.437	500.145
Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	19	70.507.768	69.188.985	69.592.015
Biološka sredstva i sredstva kulture		541.695	537.903	527.516
Dugoročni finansijski plasmani		13.175	24.125	35.310
		71.672.121	70.414.450	70.654.986
Tekuća imovina				
Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji		992.007	595.753	686.067
Kratkoročna potraživanja	20	7.465.120	6.498.763	6.750.110
Kratkoročni finansijski plasmani		10.562	10.797	13.386
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21	446.124	451.859	522.089
Porez na dodatu vrijednost		6.453	5.304	3.021
Aktivna vremenska razgraničenja	22	2.205.238	1.836.455	1.505.818
		11.125.504	9.398.931	9.480.491
POSLOVNA AKTIVA		82.797.625	79.813.381	80.135.477
Vanbilansna aktiva	30	24.876.303	23.007.410	34.272.017
UKUPNA AKTIVA		107.673.928	102.820.791	114.407.494
Kapital	23			
Osnovni kapital		38.754.233	38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve		25.317.840	26.732.729	27.528.782
Neraspoređeni dobitak		921.849	795.117	822.846
Gubitak		(3.227.583)	(4.022.701)	(2.520.251)
		61.766.339	62.259.378	64.585.610
Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi		804.036	841.626	781.687
Dugoročne obaveze				
Dugoročni krediti	24	2.960.281	524.328	1.543.231
Ostale dugoročne obaveze	25	2.098.543	-	-
		5.058.824	524.328	1.543.231
Kratkoročne obaveze				
Kratkoročne finansijske obaveze	26	3.792.091	4.229.754	1.573.223
Obaveze iz poslovanja	27	4.360.948	3.812.609	4.144.233
Obaveze za zarade i naknade zarada	28	3.754.602	4.844.056	4.675.644
Druge obaveze		30.253	26.756	66.488
Porez na dodatu vrijednost		45.197	49.508	54.572
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		52.409	55.068	60.115
Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	29	3.132.926	3.170.298	2.650.674
		15.168.426	16.188.049	13.224.949
POSLOVNA PASIVA		82.797.625	79.813.381	80.135.477
Vanbilansna pasiva	30	24.876.303	23.007.410	34.272.017
UKUPNA PASIVA		107.673.928	102.820.791	114.407.494

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine

	2019. u KM	2018. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	63.279.954	59.051.304
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	916.667	1.000.000
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	7.171.042	5.275.451
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(18.288.513)	(14.942.391)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(45.403.516)	(41.709.900)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(129.133)	(152.166)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(7.748.798)	(5.508.304)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	(202.297)	3.013.994
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	237.167	123.299
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(4.193.474)	(2.179.894)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(3.956.307)	(2.056.595)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	5.000.000	-
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	15.297.400	6.424.027
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	11.185	13.593
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(1.828.986)	(1.573.223)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(14.326.933)	(5.892.166)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	4.152.666	(1.027.769)
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	(5.938)	(70.370)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	451.859	522.089
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovina	341	195
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(138)	(55)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	446.124	451.859

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine

	Osnovni kapital	Revalorizaci one rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriveni (gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2017./ 1.1.2018. god.	38.754.233	27.528.783	(1.697.406)	64.585.610
Efekti ispravke grešaka	-	-	(1.252.731)	(1.252.731)
Ponovo iskazano stanje na dan 1.1.2018. godine	38.754.233	27.528.783	(2.950.137)	(63.332.879)
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(937)	-	(937)
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	(751.569)	(751.569)
Neto dobiti/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(795.111)	795.111	-
Stanje na dan 31.12.2018./ 1.1.2019. god.	38.754.233	26.732.735	(2.906.595)	61.938.383
Efekti ispravke grešaka (2018. godina)	-	-	(320.995)	(320.995)
Ponovo iskazano stanje na dan 1.1.2019. godine.	38.754.233	26.732.735	(3.227.583)	62.259.378
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(628.380)	-	(628.380)
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	135.341	135.341
Neto dobiti/(gubici) perioda priznati direktno u kapitalu	-	(786.511)	786.511	-
Stanje na dan 31.12.2019. godine	38.754.233	25.317.844	(2.305.738)	61.766.339

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Preduzeću

Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je pravni sljedbenik Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, sa p.o. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, oznaka i broj upisnika suda: U/I-878/96, dana 20.12.1996. godine, Javno osnovno državno preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske sa p.o. Banja Luka upisano je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske br. 02-1394/96 od 10.12.1996. godine (Sl. gl. RS. br. 30/96) o podjeli Jedinstvenog javnog preduzeća PTT saobraćaja Republike Srpske na JODP za Telekomunikacije Republike Srpske i JODP za poštanski saobraćaj Republike Srpske.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci oznaka i broj upisnika suda: U/I 574/98 dana 2.4.1998. godine izvršen je upis u sudski registar promjene sjedišta koje glasi: Kralja Petra I Karađorđevića br. 8. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj registarskog uložka registarskog suda: 1-10036-00, oznaka i broj upisnika suda: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) i promjena broja adrese kod Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, Banja Luka, sa p.o. tako da će poslovati pod nazivom: Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske, a.d. Banja Luka, Ul. Kralja Petra I Karađorđevića broj 93.

U međuvremenu vršeno je nekoliko izmjena u registraciji radi promjena u nazivu firme, usklađivanja sa nomenklaturom zanimanja, promjena lica za zastupanje i usklađivanja opštih akata sa Zakonom o privrednim društvima RS. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-10-002305 od 3.6.2011. godine kao lice ovlašteno za zastupanje upisana je Jasminka Krivokuća i ista je bila ovlašteno lice za zastupanje do 7.7.2019.godine. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-001631 od 19.7.2019. godine kao lice ovlašteno za zastupanje upisan je Miladin Radović sa početkom od 09.07.2019.godine i to kao vršioc dužnosti direktora Pošta Srpske ad Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-002017 od 13.9.2019. godine Miladin Radović je ovlašteno lice za zastupanje Preduzeća i to kao direktor Pošta Srpske ad Banja Luka.

Osnivači i osnivački kapital

Prema Rješenju nadležnog registarskog suda od 25.12.2002. godine kojim je izvršen upis statusne promjene - vlasnička transformacija prodajom dijela državnog kapitala prema Zakonu o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) kao osnivač (Prilog uz Rješenje broj: 2. Naziv i sjedište osnivača odnosno prebivalište ulagača) upisano je:

Državni kapital	25.190.566 KM ili 65% broja akcija
Vaučer ponuda	7.750.532 KM ili 20% broja akcija
Penzioni fond	3.875.423 KM ili 10% broja akcija
Fond za restituciju	1.937.712 KM ili 5% broja akcija
<hr/>	
Ukupno:	38.754.233 KM ili 100%

Akcije su obične nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV na osnovu zaključenog ugovora, a akcije su uvrštene na slobodno berzansko tržište Banjalučke berze.

Osnovni identifikacioni podaci

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je: 01878182.

Šifra osnovne djelatnosti je 53.10 - Pružanje univerzalnih poštanskih usluga.

Poreski broj je: 4400959000002 , PDV broj: 400959000002.

Na osnovu obavijesti Oblasti za računovodstvo i finansije Uprava Preduzeća je donijela 18.3.2019. godine Odluku broj: 1.-860-1/19 o utvrđivanju procenta srazmjernog odbitka ulaznog PDV za 2019. godinu od 7%.

Organi Preduzeća prema Statutu su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Uprava.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj 1.-4082-8/14 i Odlukom Skupštine akcionara broj: 1.-277-1/16 imenovani su članovi Nadzornog odbora Preduzeća i to su:

1. Željko Kovačević iz Banja Luke, predsjednik,
2. Miladin Stjepanović iz Bijeljine,
3. Rastko Pavlović iz Banja Luke,
4. Bore Mitrić iz Prnjavora i
5. Željko Dubravac iz Čelinca.

Nadzorni odbor u ovom sastavu je bio do 22.08. 2019.godine, a onda je Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj: 1.-166-24/19 od 23.08.2019.godine imenovan novi Nadzorni odbor Preduzeća u sastavu:

1. Slobodan Gavranović iz Banja Luke, predsjednik,
2. Željko Kovačević iz Bijeljine, zamjenik,
3. Boris Dmitrašinović iz Banja Luke,
4. Jelena Vidović iz Banja Luke i
5. Željko Dubravac iz Čelinca.

Upravu Preduzeća čine: direktor i izvršni direktori.

Prema podacima Oblasti za pravne poslove i ljudske resurse Preduzeća broj zaposlenih na dan 31. decembra 2019. godine je 2.419 radnika (na dan 31. decembra 2018. godine je 2.333 radnika), od čega 2.332 sa ugovorom o radu na neodređeno, 49 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 38 radnika su pripravnici.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj. Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2014. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2019. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje („MSFI“) i Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“)

(a) Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Na osnovu člana 2. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15), člana 43. Statuta Saveza računovođa i revizora Republike Srpske br. 237/16 od 14.07.2016. godine i Sporazuma o obezbjeđivanju podataka za usvajanje i objavljivanje Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete, br. 1658 – BA- AAARS 2017, zaključenog između Fondacije za Međunarodne standarde finansijskog izvještavanje i Saveza računovođa i revizora Republike Srpske, Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske, na svojoj sjednici održanoj dana, 04.10.2017. godine donio je odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI)

Objavljeni su sljedeći prevodi izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accountants Standard Board – IASB):

- 1) Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje i osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI)
- 2) Međunarodni računovodstveni standardi (IAS)
- 3) IFRIC tumačenja
- 4) Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja
- 5) Tumačenja SIC.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda su u primjen, ali nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj:

Standardi	Datum primjene za finansijske izvještaje koji počinju na ili nakon
Izmjene MRS 32 – (Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza)	01.01.2014.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (Investicioni entiteti)	01.01.2014.
Izmjene MRS 36 (Objavljivanje nadeknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu)	01.01.2014.
Izmjene MRS 39 (Novacije derivata i nastavak računovodstva zaštite)	01.01.2014.
Izmjene MRS 19 (Definisani planovi primanja: Nakande zaposlenih)	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2010-2012	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2011-2013	01.07.2014.
IFRIC 21 – Dadžbine	01.01.2014.
Izmjene MSFI 11 (Računovodstveni tretman spajanja ulaganja u zajedničke operacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 i MRS 38 (Razjašnjenje prihvatljive metode amortizacije i depresijacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 (Poljoprivreda; Plodonosne biljke)	01.01.2016.
Izmjene MRS 27 (Equity metoda u pojedinačnim finansijskim izvještajima)	01.01.2016.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2012-2014	01.01.2016.
Izmjene MRS 1 – Podsticanje objelodanijavanja	01.01.2016.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 (Zavisni entitet: Primjena izuzeća od konsolidacije)	01.01.2016.
MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja	01.01.2016.
Izmjena MRS 12 (Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke)	01.01.2017.
Izmjene MRS 7 (Podsticanje objelodanijavanja)	01.01.2017.
Godišnja unapređenje Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2017.
MSFI 9 – Finansijski instrumenti	01.01.2018.
MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima	01.01.2018.
Izmjene MRS 40 – Investicione nekretnine (Prenos investicionih nekretnina)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 2 – Plaćanje akcijama (Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Karakteristike plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2018.
IFRIC 22 – Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata	01.01.2018.
Godišnje unapređenje Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2018.
MSFI – 16 Lizing	01.01.2019.
IFRIC 23 – Neizvjesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobit	01.01.2019.
Godišnje unapređenje – Ciklus 2015-2017	01.01.2019.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Mogućnosti plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2019.
Izmjene MRS 19 – Prianje zaposlenih (Plan izmjena, ograničenja i poravnja)	01.01.2019.
Izmjene MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima)	01.01.2019.

Novi standardi i nove izmjene postojećih Standarda koji su usvojeni od strane Odbora za MSFI ali nisu prevedeni u Republici Srpskoj i nisu stupili na snagu:

Novi i izmijenjeni standardi	Datum stupanja na snagu
MSFI 17 – Ugovor o osiguranju	01.01.2021.
Izmjene MSFI 9 i MSFI 7 (Reforma uporedive kamatne stope)	01.01.2020.
Izmjene MSFI 3 – Poslovne kombinacije (Definicija poslovanja)	01.01.2020.
Izmjene MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 – Računovodstvene politike, promjenana računovodstvenih procjena i greške (Definicija materijalnosti)	01.01.2020.
Konceptualni okvir u MSFI	01.01.2020.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 63/16).

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Preduzeća sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja. Na dan 31. decembra 2019. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od njegove tekuće imovine za 4.042.922 KM.

Načelom stalnosti poslovanja (MRS 1 Paragraf 25 i 26) je definisano da pri „pripremi finansijskih izvještaja, rukovodstvo procjenjuje sposobnost entiteta da nastavi da trajno posluje u smislu stalnosti poslovanja.“ Period koji se analizira je neograničen, ali u procjeni stalnosti poslovanja rukovodstvo uzima sve dostupne informacije o budućnosti za najmanje dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog perioda, to znači za narednu poslovnu godinu. Pošte Srpske su sačinile i usvojile planove rada za naredne tri godine, što je dokaz namjere i plana Uprave Preduzeća da će poslovanje biti nastavljeno u naredne tri godine.

Pošte Srpske predstavljaju Preduzeće od strateškog interesa za Republiku Srpsku. Značaj i ulogu Pošta Srpske prepoznala je Vlada Republike Srpske i Narodna skupština, te je u decembru 2019. godine odobrila subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Uzimaju se u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2019.	31.12.2018.
EUR	1,955830	1,955830
USD	1,747994	1,707552

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuću i prethodnu godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti vraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primjenjene poreske stope, korištene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza, su propisane poreskim propisima primjenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 6,66-33,33%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnina, postrojenja i opreme, nabavna vrijednost se koriguje za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, sredstva u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,50 - 10,00 %
Računarska oprema	20,00 - 25,00 %
Namještaj	12,50 %
Putnički automobili	15,50 %
Teretni automobili	14,30 %
Mopedi	14,00 - 14,30 %
Klime	16,50%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Sredstva kulture

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture i sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuje po nabavnoj cijeni, izuzev Stalne zbirke koja se vrednuje po procijenjenoj (umjetničkoj) vrijednosti.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih plasmana prilikom inicijalnog priznavanja prema ugovorenim odredbama.

Zalihe i dati avansi

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi. Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

Sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koja se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji, vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po poštenoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadiivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadiivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Preduzeće klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Preduzeće klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospelja za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvredjenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Potraživanja od dužnika u stečaju i potraživanja koja nisu naplaćena za godinu dana od dana dospijea, indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Kratkoročni finansijski plasmani

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijea indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

Dugoročne obaveze

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Kratkoročne finansijske obaveze

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

Pasivna vremenska razgraničenja

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Preduzeća da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih

procijena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeraivanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada rukovodstvo Preduzeća dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Preduzeće procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5. Korekcija finansijskih izvještaja

Preduzeće je izvršilo određene reklasifikacije prethodno iskazanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2018. godine, radi adekvatnije prezentacije i uporedivosti određenih stavki u okviru finansijskih izvještaja. Efekti reklasifikacije bilansa stanja za poslovnu 2018. godinu:

Bilansne pozicije	Napomene	Prethodno iskazano 31.12.2018. u KM	Promjena +/-	Korigovano 31.12.2018. u KM
Stalna imovina				
Nematerijalna ulaganja	18	663.437	-	663.437
Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	19	69.188.985	-	69.188.985
Biološka sredstva i sredstva kulture		537.903	-	537.903
Dugoročni finansijski plasmani		24.125	-	24.125
		70.414.450	-	70.414.450
Tekuća imovina				
Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prod.		595.753	-	595.753
Kratkoročna potraživanja	20	6.498.763	-	6.498.763
Kratkoročni finansijski plasmani		10.797	-	10.797
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21	451.859	-	451.859
Porez na dodatu vrijednost		5.304	-	5.304
Aktivna vremenska razgraničenja	22	1.836.455	-	1.836.455
		9.398.931	-	9.398.931
POSLOVNA AKTIVA		79.813.381	-	79.813.381
Vanbilansna aktiva	30	23.007.410	-	23.007.410
UKUPNA AKTIVA		102.820.791	-	102.820.791
Kapital	23			
Osnovni kapital		38.754.233	-	38.754.233
Revalorizacione reserve		26.732.729	-	26.732.729
Neraspoređeni dobitak		795.117	-	795.117
Gubitak		(2.448.975)	(1.573.726)	(4.022.701)
		63.833.104	(1.573.726)	62.259.378
Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi		841.626	-	841.626
Dugoročne obaveze				
Dugoročni krediti	24	524.328	-	524.328
Ostale dugoročne obaveze	25	-	-	-
		524.328	-	524.328
Kratkoročne obaveze				
Kratkoročne finansijske obaveze	26	2.656.028	1.573.726	4.229.754
Obaveze iz poslovanja	27	3.812.609	-	3.812.609
Obaveze za zarade i naknade zarada	28	4.844.056	-	4.844.056
Druge obaveze		26.756	-	26.756
Porez na dodatu vrijednost		49.508	-	49.508
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		55.068	-	55.068
Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	29	3.170.298	-	3.170.298
		14.614.323	1.573.726	16.188.049
POSLOVNA PASIVA		79.813.381	-	79.813.381
Vanbilansna pasiva	30	23.007.410	-	23.007.410
UKUPNA PASIVA		102.820.791	-	102.820.791

Preduzeće je u poslovnoj 2019. godini izvršilo korekciju uporednih podataka za 2018. godinu za komunalnu taksu koja je utvrđena kao obaveza po zapisniku Poreske uprave Republike Srpske koja je obračunata za period 1.1.2014. godine do 31.12.2018. godine, a u skladu sa članom 43. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Preduzeća i u skladu sa odredbama MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Ove korekcije su obrazložene u napomeni broj 25 Ostale dugoročne obaveze.

6. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2019. u KM	2018. u KM
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	59.457.543	55.488.553
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	927.994	781.722
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	60.385.537	56.270.275

Prihodi od prodaje učinaka u 2019. godini u iznosu od 60.385.537 KM (u 2018. godini u iznosu od 56.270.275 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 59.457.543 KM i obuhvataju prihode od pismonosnih usluga, prihode od finansijskih usluga i prihode od prodaje poštanskih markica. Ova vrsta prihoda u odnosu na 2018. godinu je veća za 3.968.990 KM, a razlog povećanja je povećan broj izvršenih usluga i sklopljenih ugovora sa korisnicima poštanskih usluga.

7. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2019. u KM	2018. u KM
Prihod od zakupnina	2.333.777	2.440.778
Prihod od dotacija- refundacija bolovanja	635.630	329.782
Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja (veza naomena 14)	1.036.442	6.900
Ukupno ostali poslovni prihodi:	4.005.849	2.777.460

Prihod od zakupnina je prikazan u narednoj tabeli:

Prihod od zakupnina	2019. u KM	2018. u KM
Prihod od zakupnina objekata	2.052.162	2.121.865
Prihod od zakupnina zemljišta	77.528	67.156
Ostali prihod od zakupnina	204.087	251.355
Prihod od zakupnina postrojenja i opreme	-	402

Prihod od zakupnina	2019. u KM	2018. u KM
Prihod od zakupnina objekata	2.052.162	2.121.865
Ukupno prihod od zakupnina:	2.333.777	2.440.778

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja u 2019. godini u iznosu od 1.036.442 (u 2018. godini u iznosu od 6.900 KM) se u najvećoj mjeri u iznosu od 1.000.000 KM odnose na subvencije za sufinansiranje neprofitabilnih pošta za 2019. godinu.

8. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi goriva i energije	2.220.186	2.103.217
Troškovi režijskog materijala	1.956.614	1.178.593
Ukupno troškovi materijala:	4.176.800	3.281.810

9. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi bruto zarada	26.977.296	25.977.868
Troškovi bruto naknada zarada	6.251.211	5.621.934
Troškovi regresa za godišnji odmor	2.127.101	2.132.233
Troškovi naknada za topli obrok	7.347.358	6.988.057
Troškovi bruto naknada članovima odbora	68.722	71.642
Pomoć zaposlenima za slučaj smrti	144.950	94.850
Troškovi službenog putovanja	113.457	92.345
Troškovi prevoza radnika	465.387	436.985
Troškovi za DPF - na teret radnika	18.402	-
Troškovi za DPF - na teret poslodavca	95.115	-
Troškovi paušala za mopede	134.628	132.063
Troškovi ostalih ličnih rashoda	41.892	42.887
Troškovi naknada sindikalnim predstavnicima	18.878	18.065

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	2019. u KM	2018. u KM
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	43.804.397	41.608.929

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2019. godini iznose 43.804.397 KM (u 2018. godini u iznosu od 41.608.929 KM), od čega se 26.977.296 KM odnosi na troškove bruto zarada koji su povećani u odnosu na prošlu godinu zbog povećanja broja radnika.

10. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi transportnih usluga	4.345.776	3.477.121
Troškovi usluga održavanja	1.281.086	964.197
Troškovi zakupa	344.020	364.280
Troškovi sajmovi	2.235	-
Troškovi reklame i propaganda	188.518	168.065
Troškovi ostalih usluga	4.297.685	3.833.481
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	10.459.320	8.807.144

Troškovi proizvodnih usluga većim dijelom se odnose na troškove transportnih usluga i troškove ostalih usluga. Troškovi transportnih usluga u 2019. godini u iznosu od 4.345.776 KM (u 2018. godini u iznosu od 3.477.121 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove uručivanja konsajment pošiljaka u iznosu 3.697.494 KM. Troškovi ostalih usluga u 2019. godini u iznosu od 4.297.685 KM (u 2018. godini u iznosu od 3.833.481 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove međuoperaterske razmjene pismonosnih pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju u iznosu od 1.710.418 KM.

11. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi amortizacije:		
Troškovi amortizacije koji se uključuju u poresku osnovicu	2.686.371	2.344.313
Troškovi amortizacije koji se ne uključuju u poresku osnovicu – procjena	786.511	795.117
	3.472.882	3.139.430
Troškovi rezervisanja:		
Troškovi rezervisanja za odlazak u penziju	73.878	33.860

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	50.925	61.907
	124.803	95.767
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	3.597.685	3.235.197

Troškovi amortizacije u 2019. godini u iznosu od 3.472.882 KM (u 2018. godini u iznosu od 3.139.430 KM) odnose se na amortizaciju nematerijalnih sredstava u iznosu od 175.355 KM, amortizaciju građevinskih objekata u iznosu od 1.723.378 KM i amortizaciju opreme u iznosu od 1.574.149 KM.

12. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi platnog prometa	1.301.233	1.358.132
Troškovi premije osiguranja	323.339	326.716
Troškovi neproizvodnih usluga (licence, advokatske usluge, usluge čišćenja itd.)	749.852	916.800
Troškovi članarina	345.512	381.601
Troškovi reprezentacije	44.748	46.294
Ostali nematerijalni troškovi	141.329	127.549
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	2.906.013	3.157.092

Nematerijalni troškovi u 2019. godini u iznosu od 2.906.015 KM (u 2018. godini u iznosu od 3.157.092 KM) odnose se na neproizvodne usluge, troškove reprezentacije, troškove osiguranja imovine i lica, troškove platnog prometa, troškove članarina i ostale nematerijalne troškove.

13. Ostali prihodi

Ostali prihodi	2019. u KM	2018. u KM
Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	582.428	-
Prihodi po osnovu otpisa ostalih obaveza	815	18.297
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	82.881	30.682
Prihodi od naplate šteta od osiguravajućih društava	32.885	36.170
Ostali neposlovni i vanredni prihodi	84.656	73.315

Ostali prihodi	2019. u KM	2018. u KM
Naplaćena otpisana potraživanja	487.136	613.353
Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	343.638	81.449
Dobici po osnovu prodaje materijala	13.470	22.823
Ostali prihodi od naplaćenih penala	86.740	35.137
Ukupno ostali prihodi:	1.714.649	911.226

Ostali prihodi u 2019. godini u iznosu od 1.714.649 KM (u 2018. godini u iznosu od 911.226 KM) se najvećim dijelom odnose na naplaćena otpisana potraživanja, dobitke po osnovu prodaje nekretnina i viškove nepokretnosti, postrojenja i opreme.

14. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina u 2019. godini u iznosu od 93.437 KM (u 2018. godini u iznosu od 1.191.353 KM) najvećim dijelom se odnose na zatvaranje procjena za 2019. Iznos velike razlike u odnosu na 2018. godinu je zbog odobrene subvencije Budžeta Republike Srpske za prethodne godine po Zakonu o poštanskim uslugama RS u iznosu od 1.000.000 KM u 2018. godini koja je tada bila evidentirana na prihodima iz ranijih godina, a u 2019. godini je evidentirana u sklopu ostalih poslovnih prihoda. Ovim sredstvima se subvencionira rad i postojanje neprofitabilnih pošta.

15. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina u 2019. godini u iznosu od 72.554 KM (u 2018. godini u iznosu od 1.123.780 KM) odnose se najvećim dijelom, na sudsko poravnanje i zatvaranje procjena za 2018. godinu. Iznos velike razlike u odnosu na 2018. godinu je zbog rashoda kamata za kašnjenje u plaćanju poreza i doprinosa na lična primanja po kontroli Poreske uprave Republike Srpske u iznosu od 1.045.296 KM za period od 2014. do 2017. godine. Preduzeće je utvrđene obaveze u 2018. godini po gore navedenoj kontroli, evidentiralo kroz Rashode po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina. (napomena 5).

16. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2019. u KM	2018. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	135.341	(751.569)
Korekcija za poreske svrhe	(969.376)	(1.552.590)
Poreski dobitak/(gubitak)	(834.035)	(2.304.159)

Tekući porez na dobit	2019. u KM	2018. u KM
Dio gubitka prenesen iz prethodnog perioda		(3.237.547)
Neto poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

17. Zarada/(gubitak) po akciji

Zarada/(gubitak) po akciji	2019. u KM	2018. u KM
Dobitak/(gubitak) obračunskog perioda	135.341	(751.569)
Prosječan ponderisani broj akcija	38.754.233	38.754.233
Ukupno zarada/(gubitak) po akciji:	0,0035	(0,0194)

18. Nematerijalna ulaganja

	Zemljište	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST		
<u>Stanje na dan 01.01.2018.</u>	2.576.673	2.576.673
Nabavka	211.747	211.747
Prodaja i rashodovanja	-	-
<u>Stanje na dan 31.12.2018.</u>	2.788.420	2.788.420
Prenos sa sredstava u pripremi	121.401	121.401
Prodaja i rashodovanja	(900.827)	(900.827)
<u>Stanje na dan 31.12.2019.</u>	2.008.994	2.008.994
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
<u>Stanje na dan 01.01.2018.</u>	2.076.528	2.076.528
Amortizacija	48.455	48.455
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	-
<u>Stanje na dan 31.12.2018.</u>	2.124.983	2.124.983
Amortizacija	175.355	175.355
Prodaja u periodu i rashodovanje	(900.827)	(900.827)
<u>Stanje na dan 31.12.2019.</u>	1.399.511	1.399.511
<u>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine</u>	663.437	663.437
<u>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019. godine</u>	609.483	609.483

U toku 2019.godini izvršena je nabavka nematerijalnih sredstava u iznosu od 121.401 KM, a radi se o nabavci licenci 61.067 KM i softvera 60.334 KM.

Po popisu sa 31.12.2019. godine izvršeno je rashodovanje nematerijalnih sredstava u iznosu od 900.827 KM (softveri i licence).

19. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Avansi i NPO u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2018.	14.164.683	91.209.799	26.186.062	2.456.942	134.017.486
Nabavka	28.557	516.312	1.887.826	3.698.029	6.130.724
Prodaja i rashodovanja	-	(67.810)	(1.615.280)	(3.415.054)	(5.098.144)
Stanje na dan 31.12.2018.	14.193.240	91.658.301	26.458.608	2.739.917	135.050.066
Nabavka/povećanje	-	-	-	5.556.430	5.556.430
Prenos/aktiviranje u toku godine	58.978	1.046.752	4.062.147	(5.167.877)	-
Popis/usklađivanje	286.487	(322.985)	-	(223.221)	(259.719)
Prodaja i rashodovanja	(36.600)	(1.022.052)	(1.395.621)	(5.957)	(2.460.230)
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(121.401)	(121.401)
Stanje na dan 31.12.2019.	14.502.105	91.360.016	29.125.134	2.777.891	137.765.146
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2018.	-	42.627.551	21.561.046	236.874	64.425.471
Amortizacija	-	1.684.633	1.371.987	-	3.056.620
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(63.200)	(1.557.810)	-	(1.621.010)
Stanje na dan 31.12.2018.	-	44.248.984	21.375.223	236.874	65.861.081
Amortizacija	-	1.723.378	1.574.149	-	3.297.527
Popis	-	(208.744)	(533)	(7.508)	(176.734)
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(299.862)	(1.384.583)	-	(1.724.496)
Stanje na dan 31.12.2019.	-	45.463.756	21.564.256	229.366	67.257.378
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	14.193.240	47.409.317	5.083.385	2.503.043	69.188.985
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019. godine	14.502.105	45.896.260	7.560.878	2.548.525	70.507.768

Povećanje vrijednosti zemljišta u 2019. godini u iznosu od 366.395 KM odnosi na kupovinu zemljišta u iznosu od 58.978 KM - Rogatica i Stanari i usklađivanje površina po popisu u iznosu od 307.416 KM.

Smanjenje vrijednosti zemljišta u 2019. godini odnosi se na prodaju u iznosu od 36.600 KM-Šipovo i usklađivanje površina po popisu u iznosu od 20.929 KM Kalinovik i Rogatica.

Ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 1.046.752 KM se odnosi na sanaciju i rekonstrukciju pošte Banjaluka 1 211.018 KM, Pošte Doboj 457.434 KM, Pošte Zvornik 56.993 KM, Pošte Foča 160.853 KM, Pošte Zalužani 26.262 KM, Pošte Teslić 38.457 KM, Pošta Bratunac 31.168 KM, PC Doboj 16.275 KM, Pošta Stara Dubrava 15.267 KM i ulaganje u više objekta (zamjenu stolarije i sl.) u iznosu od 33.025 KM.

Povećanje vrijednosti građevinskih objekata izvršeno po popisu na 31.12.2019. godine u iznosu od 61.868 KM, a u pitanju je uknjižavanje novih objekata i usklađivanje kvadrature objekata po popisu sa knjigovodstvenim stanjem.

Umanjenje vrijednosti građevinskih objekata po popisu na 31.12.2019. godine izvršeno je za iznos od 13.719 KM, a radi se takođe o usklađivanju kvadrature po popisu sa knjigovodstvenim stanjem.

Takođe je izvršeno isknjižavanje po popisu objekata za koje Pošte Srpske nisu imale dokumentaciju o vlasništvu u ukupnom iznosu nabavne vrijednosti 371.134 KM: Zgrada restorana Doboj - 272.550 KM, Pošta Kriškovci - 79.089 KM, Garaža u Trebinju - 10.495 KM, Garaže u Laktašima, Mejdanu i Vrbancima pojedinačne NV od 3.000 KM).

U toku 2019.godine Pošte Srpske su izvršile prodaju objekata u ukupnom iznosu nabavne vrijednosti od 1.022.052 KM, a prodati su objekti u Milićima 44.537 KM, Srbac 170.609 KM i Šipovo 806.906 KM.

Ulaganja u opremu u 2019. godini iznose 4.062.147 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku teretnih i službenih automobila, računarske opreme, sigurnosnih torbi, poštanske opreme i namještaja. Po popisu sa 31.12.2019. godine rashodovano je opreme u iznosu od 1.395.621 KM nabavne vrijednosti, ispravke 1.384.583, odnosno sadašnje vrijednosti od 11.038 KM. Radi se o opremi koja je dotrajala i neupotrebijiva.

Avansi i NPO u pripremi na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 2.548.525 KM najvećim dijelom se odnose na investicija u stambeno poslovni objekat na Sokocu u iznosu od 976.483 KM. U toku su aktivnosti oko rješavanja statusa navedenih investicija.

Smanjenje vrijednosti avansi i NPO u pripremi izvršeno je po popisu na 31.12.2019. godine u iznosu od 208.764 KM Stambeni objekat Čvorište i 6.949 KM Sanacija objekta Pošte Pale, te zatvaranje potraživanja i ispravke vrijednosti u iznosu od 7.508 KM.

Posljednja procjena vrijednosti imovine je izvršena 31. decembra 2012. godine, te kako na tržištu nekretnina nije bilo velikih odstupanja i promjene cijena, Uprava Preduzeća je Zaključkom broj 1.-3959/19 od 17. januara 2020.godine konstatovala da nije potrebno vršiti procjenu vrijednosti nekretnina za 2019.godinu.

20. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Kupci u zemlji	5.984.992	5.278.206	5.448.267
<i>Ispravka vrijednosti</i>	<i>(745.617)</i>	<i>(1.125.795)</i>	<i>(1.073.539)</i>
Kupci u inostranstvu	10.548	34.009	8.195
Druga kratkoročna potraživanja	3.346.161	3.071.319	3.268.106
<i>Ispravka vrijednosti</i>	<i>(1.876.581)</i>	<i>(1.883.973)</i>	<i>(1.974.547)</i>
Potraživanja iz specifičnih poslova	-	-	88
Sumnjiva i sporna potraživanja	745.617	1.124.997	1.073.540
Ukupno kratkoročna potraživanja:	7.465.120	6.498.763	6.750.110

Pregled najvećih kupaca na dan 31.12.2019. godine je dat u sljedećoj tabeli:

Pregled većih kupaca	31.12.2019. u KM
JP BH Pošta Sarajevo	608.156
Helvetia Apotheke d.o.o. Banja Luka	601.833
Telekomunikacije RS a.d. Banja Luka	477.215
Radio Televizija Republike Srpske a.d. Banja Luka	368.133
Elektrokrajina a.d. Banja Luka	281.296
Poreska uprava RS	280.339
Fond PIO Bijeljina	265.971

Struktura drugih kratkoročnih potraživanja je data u sljedećoj tabeli:

Druga kratkoročna potraživanja	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Potraživanja od zaposlenih	79.504	29.068	64.284
Potraživanja od državnih organa	1.363.210	1.120.225	1.087.928
Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	68.845	85.921	70.941
Ostala kratkoročna potraživanja	1.834.602	1.836.105	2.044.953
Ukupno druga kratkoročna potraživanja:	3.346.161	3.071.319	3.268.106

Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 1.876.581 KM (na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 1.883.973 KM) najvećim dijelom se odnosi na ispravku vrijednosti od Bobar Banke u iznosu od 909.147 KM koju su Pošte Srpske 7. februara 2017. godine prijavile u stečajnu masu Okružnom privrednom sudu u Bijeljini.

21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Poslovni račun - domaća valuta	71.104	119.513	182.031
Poslovni račun - strana valuta	70.714	40.829	60.198
Izdvojena sredstva	304.306	291.517	279.860
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	446.124	451.859	522.089

22. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.914.336	1.683.246	1.135.559
Unaprijed plaćeni troškovi	290.902	153.209	370.259
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	2.205.238	1.836.455	1.505.818

Aktivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 2.205.238 KM (na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 1.836.455 KM) odnose se na razgraničene unaprijed plaćene troškove ogrijeva, troškove osiguranja, kao i nefakturisane prihode po osnovu međunarodnog i međuoperatorskog obračuna pismonosnih i paketskih pošiljaka za 2019.godinu.

23. Kapital

Kapital	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Akcijski kapital	38.754.233	38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve	25.317.840	26.732.729	27.528.782
Neraspoređeni dobitak	921.849	795.117	822.846
Gubitak tekuće godine	-	(751.569)	(745.921)
Gubitak iz ranijih godina	(3.227.583)	(3.271.132)	(1.774.330)
Ukupno kapital:	61.766.339	62.259.378	64.585.610

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 38.754.233 KM i sastoji se od 38.754.233 akcije, pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM. Struktura osnovnog kapitala Preduzeća data je u narednom pregledu:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	25.190.566	65,00
Pref a.d. Banja Luka	3.875.423	10,00
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	1.937.712	5,00
DUIF Kristal Invest a.d. - OAIF OPPORTUNITY FUND	1.477.603	3,81
DUIF Invest nova a.d. - OMIF INVEST NOVA	1.097.670	2,83
DUIF Management solutions- OMIF VB fond	1.002.616	2,59
Raiffeisen bank d.d. BiH Sarajevo-kastodi	892.583	2,30
Oktan promet d.o.o	797.245	2,06
DUIF Kristal Invest Ad - OAIF Opportunity Fund	385.851	1,00
DUIF Management solutions- OAIF Bors Invest fond	206.589	0,53
Ostali akcionari	1.890.375	4,88
Ukupno osnovni kapital:	38.754.233	100,00

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2019. godinine u iznosu od 25.317.840 KM su umanjene za iznos od 628.380 KM koji se odnosi na efekte revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava po osnovu prodaje sredstava i iznos od 786.511 KM koji se odnosi na ukidanje revalorizacionih rezervi za iznos obračunate uvećane amortizacije po osnovu izvršene procjene stalne imovine

Neraspoređeni dobitak

Za obračunski period : 1.1.-31.12.2019. godine u bilansu uspjeha iskazan je dobitak u iznosu od 135.338 KM, dok je u korist dobiti-zadržane zarade evidentiran iznos od 786.511 KM i isti se odnosi na ukidanje revalorizacionih rezervi za iznos obračunate uvećane amortizacije po osnovu izvršene procjene stalne imovine, te je iskazan neto dobitak u obračunskom periodu od 921.849 KM.

24. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Dugoročni krediti u zemlji:			
Nova banka a.d. Banja Luka	4.714.246	1.543.231	3.116.454
<i>Tekuća dospijeca dugoročnih kredita</i>	<i>(1.753.965)</i>	<i>(1.018.903)</i>	<i>(1.573.223)</i>
Ukupno dugoročni krediti:	2.960.281	524.328	1.543.231

Dugoročni krediti na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 2.960.281 KM (na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 524.328 KM) odnose se na kredit kod Nove banke a.d. Banja Luka za finansiranje obrtnih sredstava, sa rokom od 36 mjeseci i fiksnom kamatnom stopom od 2,56-3,85% na godišnjem nivou.

Struktura dospijeca obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročni krediti	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Do 1 godine	1.753.965	1.018.903
Od 1 do 2 godine	2.960.281	524.328
Od 3 do 5 godina	-	-
Ukupno dugoročni krediti:	4.714.246	1.543.231

25. Ostale dugoročne obaveze

Ostale dugoročne obaveze	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Dugoročne obaveze prema Poreskoj upravi	2.634.341	2.678.990	-
Obaveze po Rješenju poreske uprave	(535.798)	(2.678.990)	-
Ukupno ostale dugoročne obaveze:	2.098.543	-	-

U Poštama Srpske u avgustu 2018. godine Poreska uprava Republike Srpske je kontrolisala zakonitost poslovanja Pošta Srpske iz oblasti poreza i doprinosa za period 1. maj 2014. do 30. jun 2018. godine. Nakon obavljene kontrole Poreska uprava je izdala Rješenje Inspektora Poreske uprave Republike Srpske broj: 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018 od 13.11.2018. godine po kojem je naloženo plaćanje ukupno utvrđene poreske obaveze za kontrolisani period od 1.279.896 KM glavnog duga, te 1.399.093 KM kamate, što ukupno iznosi 2.678.990 KM.

Pošte Srpske su, na gore navedeno Rješenje 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018, uložile Žalbu Ministarstvu finansija Republike Srpske. Uprava Preduzeća je dana 10. oktobra 2019. godine pod brojem: 1.-3351-5/18 donijela Odluku da se iznos od 1.573.725,95 KM na ime komunalne takse po Rješenju poreske uprave knjiži u poslovne knjige Preduzeća u 2019. godini, jer je žalba Pošta Srpske izjavljena Ministarstvu finansija za obračunatu komunalnu taksu odbijena kao neosnovana. Po ovom Rješenju Ministarstva finansija pokrenut je upravni spor kod Okružnog suda Republike Srpske.

Oblast za računovodstvo i finansije Preduzeća je izvršilo knjiženje navedene takse na teret gubitka iz prethodnih godina saglasno odredbama paragrafa 41-49 MRS 8-Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Za iznos komunalne takse za period: 2014-2017.godina u iznosu od 1.252.731 KM u Izvještaju o promjenama na kapitalu je izvršena ispravka početnog stanja 1.1.2018. godine, a za iznos takse za 2018. godinu u iznosu od 320.995 KM korigovani su pokazatelji za 2018. godinu.

Obaveze po osnovu ove takse su knjižene u obaveze Preduzeća za 2019. godinu i za naredene godine jer je dana 25.11.2019.godine pod brojem 06.05/411-104-4/19 Ministarstvo finansija Republike Srpske izdalo Rješenje o odgodi plaćanja ukupnog poreskog duga po rješenju Poreske uprave (obračunata kamata na kašnjenje plaćanja poreza i doprinosa na plate i neplaćena komunalna taksa za period 2014-2018.godina) i ovim rješenjem je odobreno Poštama Srpske da ukupan dug u iznosu od 2.678.990,44 KM sa obračunatom kamatom od 398.260,77 KM za period od datuma navedenog u Rješenju Poreske uprave RS do konačne otplate duga 25.11.2024. godine plate u 60 rata u mjesečnom iznosu od 51.287,52 KM.

Ukupan dug po ovom osnovu je 3.077.251 KM od toga 2.678.991 KM se odnosi na osnovni dug dok se iznos od 398.260 KM odnosi na kamatu. Preduzeće je prvu ratu po ovom rješenju platilo 25. novembar 2019. godine u iznosu od 44.650. Preduzeća na dan 31. decembra 2019. godine ima iznos od 535.798 KM, koji dospijeva za 1 godinu, knjižen na konto kratkoročne obaveze, a iznos od 2.098.543 KM, koji dospijeva na plaćanje od 2 do 5 godina, knjižen na konto dugoročne obaveze.

26. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Kratkoročni krediti – overdraft- Addiko	-	531.861	-
Kratkoročni krediti – overdraft- Intesa SP	999.773	-	-
Kratkoročni krediti – overdraft- Nova banka	502.554	-	-
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dopijeva za godinu dana	1.753.965	1.018.903	1.573.223
Obaveze po rješenju Poreske Uprave	535.799	2.678.990	-
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	3.792.091	4.229.754	1.573.223

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 3.792.091 KM se najvećim dijelom odnose na dopijće do godinu dana dugoročnog kredita kod Nove banke a.d. Banja Luka u iznosu od 1.753.965 KM i na kratkoročni kredit Intesa SP banke u iznosu od 999.773 KM.

27. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	229.579	132.938	144.480
Dobavljači iz Republike Srpske	2.859.761	2.568.927	2.844.854
Dobavljači iz Federacije BiH	681.734	375.724	394.987
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	8.619	3.389	4.474
Dobavljači iz inostranstva	572.725	723.795	747.403
Ostale obaveze iz poslovanja	8.530	7.836	8.035
Ukupno obaveze iz poslovanja:	4.360.948	3.812.609	4.144.233

28. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>	
Obaveze za doprinose i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	1.149.552	2.191.904	2.050.392
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	1.904.304	1.825.171	1.729.267
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	99.113	186.264	306.445
Obaveze za ostala neto lična primanja	526.036	510.434	465.524
Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	61.662	108.607	102.128
Obaveze za porez na ostala lična primanja	13.935	21.676	21.888
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	3.754.602	4.844.056	4.675.644

Ukupne obaveze za zarade i naknade zarada na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 3.754.602 KM se odnose na bruto plata za decembar 2019. godine. U toku izrade Završnog računa za 2019. godinu Pošte Srpske a.d. su izmirile sve obaveze po ovom osnovu.

29. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	01.01.2018. u KM
		<i>Korigovani</i>	
Pasivna vremenska razgraničenja za regres	1.980.827	1.963.114	1.882.487
Obračunati rashodi perioda	1.139.309	1.185.010	765.143
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja	420	1.474	303
Obračunati prihodi budućeg perioda	-	-	1.141
Odloženi prihodi i primljene donacije	12.370	20.700	1.600
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	3.132.926	3.170.298	2.650.674

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 3.132.926 KM (na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 3.170.298 KM) odnose se na obračunate troškove za koje još uvijek nisu pristigle fakture u iznosu od 1.139.308 KM, potraživanja od radnika u iznosu od 420 KM, razgraničenih prihodi po osnovu zapošljavanja radnika 12.370 KM i regresa za 2019. godinu u iznosu od 1.980.827 KM koji nije isplaćen do 31. decembra 2019. godine.

30. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna pozicija na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 24.876.303 KM (na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 23.007.410 KM) obuhvataju evidencije zaliha poštanskih maraka i filatelije, kartica dopune Mobis-a, robe koja je predmet posredovanja, lutrije i telekard kartica u depou, transakcioni računi preko kojih Pošte vrše usluge za druga pravna lica, primljene i izdate garancije i mjenice, konta za praćenje štampe obrazaca u dokumentacionom centru, date hipoteke i slično.

31. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Preduzeća u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Preduzeće ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Preduzeće nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao opasnost od neusklađenosti dospjeća sredstava i obaveza po izvorima što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Na dan 31. decembra 2019. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su 15.168.426 KM, dok je tekuća imovina iskazana u iznosu od 11.125.504 KM, što ukazuje na činjenicu da su kratkoročne obaveze veće od tekuće imovine za 4.042.922 KM. Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Preduzeća. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su u decembru 2019. godine odobrile subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Preduzeća da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Preduzeća analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
		<i>Korigovano</i>
Ukupna zaduženost	8.850.915	4.754.082
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(446.124)	(451.859)
Neto zaduženost	8.404.791	4.302.223
Kapital	61.766.339	62.259.378
Ukupan kapital	70.171.130	66.561.601
Pokazatelj zaduženosti	11,97%	6,46%

32. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Prema podacima dobijenim od Oblasti za pravne poslove Pošta Srpske, na dan 31. decembra 2019. godine, Preduzeće nema povezana pravna lica.

33. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Preduzeće u toku 2019. godine nije imalo nijednu kontrolu.

34. Događaji nakon datuma izvještavanja

Širenje Korona virusa (COVID-19) vjerovatno će utjecati na poslovanje Preduzeća u narednom periodu. Još nije moguće procijeniti utjecaj širenja Korona virusa i njegove posljedice na finansijski položaj i poslovanje Preduzeća.

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtjevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtjeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

35. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

36. Potencijalne obaveze

Na dan 31. decembra 2019. godine u Poštama Srpske se vodi 29 sudskih sporova u kojima su Pošte Srpske tužena strana u ukupnoj vrijednosti od 1.950.203 KM. Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima.

Preduzeće na dan 31. decembra 2019. godine ima izvršena rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 50.925. Rukovodstvo Preduzeća redovno analizira i procjenjuje rizik potencijalnih gubitaka sudskih sporova i smatra da po ovom osnovu ne mogu prosteći materijalno značajni negativni finansijski efekti za Preduzeće, i da su izvršena rezervisanja u skladu sa najboljom procjenom.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Preduzeće se pojavljuje kao tužilac u 130 sudskih sporova sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 2.250.315 KM (bez kamata).

Odgovorno lice